

ARDEALUL = = JURIDIC

REVISTĂ LUNARĂ DE DREPT ȘI UNIFICARE LEGISLATIVĂ

RÉDACTIA:
Str. G. Mărzescu Nr. 20

Abonamentul pentru instituțiuni și Autorități) 500 Lei pe an
 : : Autorități J decătorești)
 : : Magistrați) 400 Lei pe an
 : : Avocați)
 Publicațiuni și anunșuri pentru un număr 2 lei cuvântul
 mai multe numere 1,50 lei
 cuvântul

Administrația la
 Curtea de Apel S. I. Cluj
 Telefon: 268

Fondator: **VASILE M. DIMITRIU** Consilier la Curtea de Apel din Timișoara

Comitetul de conducere și redacție:

I. MĂNESCU

Președinte la Curtea de Apel Cluj
 Directorul revistei

AL. ULVINIANU

Președinte la Curtea de Apel Cluj

I. PREDOVICIU

Consilier la Curtea de Apel Cluj

Dr. AL. DRAGOMIR

Decanul baroului din Cluj și vicepreședintele Uniunii Avocaților din Țară

Secretar
VIRGIL I. MĂNESCU
 student la Drept și Filosofie

S U M A R :

1. O soluțiune constituțională a problemei asanări tuturor datoriilor de *Liviu Teclu*
 Judecător la judecătoria Mixtă Turda
2. Jurisprudențe civile.
3. Jurisprudențe procedurale.
4. Se poate agrava pedeapsa în urma apelului făcut de condamnat, de *Const. I. Marosin*
5. Jurisprudențe penale.
6. Jurisprudențe la diferite legi.
7. Informațiuni.

Nu se publică decât hotărârile instanțelor de recurs, iar ale instanțelor de fond numai cele cenzurate de instanțele superioare sau rămase definitive

Orî ce număr ne primit se retrimete la cerere în contul abonamentului.

Prețul unui număr 35 lei

CONSILIUL LEGISLATIV

COLECȚIUNE
de
LEGI și REGULAMENTE
(1 Ianuarie 1932—31 Decembrie 1932)

Tomul X
Partea IIa
Regulamente

Ediție oficială întocmită în conformitate cu art. 37 din Constituție și art. 3 din legea pt. organizarea Consiliului Legislativ
1932

București, Monitorul Oficial și Imprimeriile statului,
Imprimeria centrală 1933. **Prețul Lei 200**

LEGEA

pentru Unificarea
Contribuțiilor Directe și pentru Înființarea
Impozitului pe Venitul Global

Textul în vigoare, completat cu modificările aduse până la 15 Martie 1932, însoțită de Instrucțiunile oficiale, adnotate cu Deciziunile Comisiunii Centrale Fiscale.

Ediție întocmită de

Iordan G. Ștefănescu

directorul Contribuțiilor Directe din Ministerul Finanțelor

Editura:

Revistei Administrația Financiară
Bulevardul Elisabeta Nr. 6 București

JUSTIFICAREA
(*RESTITUTIO IN INTREGUM*)

de
SABIN MOLDOVAN

Judecător la Trib. Arad

*

Tipografia Românească Timișoara

Situația sumară a Băncii Naționale

Conform situației sumare dela 24 Mai a Banca Națională a cumpărat 53.21 kg. aur pur în valoare de 5 milioane 912.238 lei. Tot atunci stocul devizelor a scăzut cu 45 și jumătate milioane lei, ceace înseamnă scăderea a acoperii bancare cu 39 și jumătate milioane lei la 10.331.463.382 lei. Bancnotele în circulație au scăzut cu 78½ milioane lei la 21.458.578.465 lei în

timp ce angajamentele la vedere arată o scădere de 61 milioane lei, deci totalul angajamentelor la vedere a scăzut cu 139½ milioane lei. Raportul de acoperire s'a îmbunătățit la 35.72 din care acoperirea în aur este de 33.40 la sută. Alte devize au scăzut cu 18 milioane la 1.894.621 lei. Stocul devizelor rezervate pentru plata anuităților după datorile de stat, a sporit cu

45 milioane lei la 1.719.412.522 lei. Portofoliul comercial a scăzut cu 146 milioane la 9.529.774.315 lei, iar portofoliul agricol a rămas neschimbat, soldându-se la 3.033.092.557 lei. Conturile curente ale ministerului de finanțe au sporit cu 80½ milioane la 386.261.791 lei, iar soldul conturilor curente particulare a scăzut cu 146½ milioane la 4.124.726.940 lei.

O soluție constituțională a problemei asanării tuturor datoriilor

În considerentele importante sale hotărâri prin care, în secțiuni unite, a declarat anticonstituțională legea de asanare a datoriilor agricole din 19 Apr. 1932, Inalta Curte de Casație și Justiție analizează această lege din întregul punct de vedere al art. 17 din Constituție, exproprierea pentru utilitate publică, al art. 21 din Constituție care consacră dreptul de intervenție al statului în raporturile dintre factorii de producție și în sfârșit din punctul de vedere al teoriei de drept a impreviziunii. Din toate aceste puncte de vedere legea asanării datoriilor agricole este găsită contrarie legii fundamentale a statului nostru, și anume contrarie art. 17, pentru că considerată în lumina acestui articol, ca o expropriere pentru utilitate publică, asanarea agricolă, așa cum a fost legiferată întrece limitele, nu întrunește condițiile și nu este precedată de o „justă și prealabilă despăgubire”, lăsând la o parte chestiunea dacă în adevăr asanarea agricolă se poate încadra în formula constituțională a utilității publice.¹⁾

Legea asanării urmează Inalta Curte, nu se poate justifica nici în baza art. 21 din constituție, de oarece aceasta privește numai raporturile dintre capital și muncă, dar nu dintre creditori și debitori, iar din punctul de vedere al impreviziunii Inalta Curte argumentează cu un considerent de cea mai mare importanță, că acest principiu al impreviziunii este aplicabil numai de către instanțele judecătorești, dela caz la caz, iar nicidecum prin măsuri generale și uniforme.

Din punct de vedere juridic hotărârea Inaltei Curți scapă de sub orice critică.

Fapt este că legiuitorul, văzând organismul economic al țării în suferință, a încercat un remediu empiric.

Nu este oare posibilă o soluție constituțională a problemei datoriilor în general? Spunem a problemei datoriilor în general, pentru că, după cum vom vedea, o soluție parțială a chestiunii în sensul de a se legifera numai asupra unora din datorii este inadmisibilă.

Din primul moment în care privim chestiunea în mod obiectiv, suntem siliți a recunoaște că o soluție parțială, adusă numai în favoarea unei categorii de debitori, este anticonstituțională, nepractică și inechitabilă.

În adevăr, art. 8 din Constituția Țării Românești spune: „Nu se admite în Stat nici o deosebire de naștere sau de clase sociale.”

Prin această dispoziție Constituțiunea oprește în Țara Românească crearea oricărui privilegiu, adică a oricărui beneficiu rezervat unei singure clase de cetățeni.

Defectul originar și organic al legii de asa-

narea datoriilor agricole din 19 Aprilie 1932 stă în aceea că legea creiază un privilegiu de clasă oprit de Constituție și repudiat de sistemul economic în care trăim.

Nu cunoaștem motivele pentru care Inalta Curte nu a relevat această latură a neconstituționalității dar putem crede că nu a găsit oportun să atingă fără necesitate imediată, fie și în mod indirect, problema reformelor agrare rețetate în făptuite în țara noastră.

Alta a fost însă situațiunea reformei agrare în economia țării, căci rostul ei a fost tocmai de a liquida rămășițele unor privilegii de clasă dintr'un alt sistem economic și social al trecutului, abandonat astăzi. Acel sistem al favorurilor rezervate clasei boerești, care în vechiul Regat a dăinuit de drept până la Constituțiunea din 1866 iar în Ardeal până la Unire, a luat sfârșit cu aplicarea reformei agrare. Această reformă a fost ultimul act pentru liquidarea sistemului de privilegii feudale.

Dar de-abia am liquidat privilegiile și voim să înființăm altele?

Dacă dela principii am scobori în lumea realităților, am vedea că soluțiunea de a legifera numai asupra unora din datorii este și nepractică și inechitabilă. Nepractică deoarece ea desechilibrează economia. Tesătura obligațiilor materiale este foarte complicată și formează un ansamblu în care, fiecare legătură se sprijină pe celelalte legături, fiecare creanță se sprijină pe celelalte creanțe și dacă desființăm unele raporturi nu se poate ca celelalte raporturi să rămână neschimbate.

Dacă agricultorul A, datorează neagricultorului B, o sumă, iar neagricultorul B, la rândul lui datorează agricultorului C aceeași sumă, cum este posibil ca prima creanță să se convertească, iar cea de-a doua nu? Aceasta înseamnă a-l aduce pe B în stare de faliment prin efectul unei legi iar nu prin propria sa insolvență. Nu faptul luării dela unul în folosul altuia este prejudicios, ci inegalitatea tratamentului care produce falimentul pe cale artificială.

Am mai spus că legea este inechitabilă. În adevăr s'a pus condițiunea pentru a beneficia de asanare ca datornicul să fie proprietar de teren agricol (prin ultima lege zisă de „reglementare” s'au admis și anumiți proprietari urbani), de unde urmează că pătura cea mai săracă a populației, cea care nu are nici o proprietate imobiliară de nici un fel, nu beneficiază de conversiune. Putem susține că o astfel de pătură nu există în țara românească sau că ea nu merită protecțiunea ce se acordă celor cu un grad mai sus de bogăție?

Este deci un prim punct în chestiunea datoriilor, de a lua în considerare fără deosebire toate creanțele existente în cuprinsul țării, căci numai așa vom fi dela început pe teren cu adevărat constituțional.

Se enumără astfel principalele cauze ale stării morbide actuale: întâi criza economică mondială,

¹⁾ La această din urmă chestiune răspunsul nu poate fi decât negativ.

cauză de ordin general, apoi cauzele de ordin local și anume fluctuațiunile valorii reale a leului și lipsa la timpul potrivit a unei legi de reglementare a dobânzilor.

Pentru a remedia situațiunea legiuitorul a găsit trei mijloace: eșalonarea plăților, reducerea quantumului datoriilor și desființarea priorităților ipotecare.

Vom analiza aceste mijloace în lumina cauzelor de mai sus și a principiilor de constituționalitate.

I. Criza economică, fie ea de scurtă sau de lungă durată, este prin esența ei trecătoare, prin urmare neajunsul produs de efectele ei asupra valorii și plății datoriilor se poate remedia prin o păsuire și o eșalonare a plății datoriilor în rate pe un timp suficient, așa ca datornicul să fie scos afară din criză și pus în posibilitate de achitare. Timpul de păsuire nu poate fi mai lung de cinci ani cât reprezintă în mod obișnuit o perioadă descendentă de criză, iar timpul de eșalonare nu poate fi mai lung de zece ani cât ține în mod obișnuit o evoluțiune completă a crizei. Eșalonarea pe un timp mai lung de zece ani, nu numai că ar fi o greșală din punct de vedere economic, dar ar avea și un efect psihologic demoralizant fiindcă ar aduce un element de nesiguranță, incertitudinea depărtării exagerate. Fiecare se poate întreba cu drept cuvânt ce va fi peste trei zeci de ani și câți din cei de azi, vor mai exista. Este admis în economia politică că elementul psihologic are o însemnătate deosebită.

Din punct de vedere juridic eșalonarea și păsuirea se prezintă ca și în termen de grație principal admis în legislațiunea noastră atât prin art. 1024 și 1101 c.c.r. cât și prin art. 397 pr. c. din Ardeal. Păsuirea și eșalonarea sunt deci constituționale și ele remediază efectele crizei câștigând debitorilor timp.

II. Desechilibrul produs de fluctuațiunile valorii reale a leului, se poate remedia prin reconstituirea creanței la adevărata ei valoare. Aceasta înseamnă a da la o parte ficțiunea valorii nominale a monetei și a privi lucrurile în realitatea lor curată. Baza monetei este aurul, iar nu hârtia.

Dacă am schimbat un obiect pentru 1000 lei, aceasta nu înseamnă că am schimbat obiectul pentru o bucată de hârtie, ci l'am schimbat pentru aurul ce pot primi în schimbul acelei hârtii. Aurul este etalonul nostru monetar. Dacă m'am împrumutat la o bancă în anul 1925 cu 10.000 lei, aceasta nu înseamnă că m'am împrumutat cu 10 bucăți de hârtie, ci m'am împrumutat cu cantitatea de aur ce reprezintă în acel moment acele zece hârtii. Ce trebuie să restituți eu împrumutătorului dacă nu ceace în realitate am primit, adică atâta aur cât am primit în 1925? Este nu numai drept dar și juridic a proceda astfel, fiind că obiectul împrumutului sau depozitului nu este învelișul fără valoare ci conținutul dinăuntru. Mă uit întotdeauna înlăuntru pachetului să văd ceea

ce el conține, iar nu ce scrie pe înveliș. Dela această realitate nu există abatere în viața economică, de ea trebuie să ținem seama și le plata datoriilor, dacă voim ca această plată să nu devie, datorită unor împrejurări străine de acordul și voința părților, o cauză a desechilibrului economic, de ruină pentru datornici.

Leul fiind acum stabilizat și fluctuațiuni viitoare excluse, operațiunea calculării creanțelor existente la valoarea lor redusă se va face odată pentru totdeauna, după cererea datornicului, creditorul în împrejurările date neputând avea interes la aceasta.

Operațiunea restabilizării monetei, cerută de unii, devine și ea astfel inutilă. De altă parte operațiunea restabilizării este în sine mai puțin perfectă decât recalcularea datoriilor la valoarea lor reală, fiindcă prima este o măsură empirică, uniformă și nu procedează dela caz la caz cum procedează recalcularea, care este o măsură adecuată realității.

Pentru Stat recalcularea este avantajoasă, deoarece singure creanțele Statului rezultând din taxe și impozite pot fi exceptate dela aceasta, pe când restabilizarea reduce în mod automat toate creanțele, reduce deci și creanțele Statului. În ce privește pe debitori unele creanțe se vor găsi deja achitate.

Din punct de vedere constituțional recalcularea nu contrazice principiile legii noastre fundamentale, și se poate în cazul cel mai extrem încadra în principiul de drept al impreviziunii, a cărui aplicare numai lipsa unei legi a impreviziunii a împiedecat-o până azi. Recalcularea nu este nici expropriere, nici confiscare ci pur și simplu „fiecăruia ce este al său”, *suum cuique tribuere*.

Pe această bază socotindu-se toate datoriile în valoarea lor reală din momentul nașterii lor și toate plățile făcute, în valoarea lor reală din momentul efectuării lor, se poate stabili capitalul fiecărei datorii existente.

III. În ce privește întrebarea dacă operațiunea de a reduce dobânzile acumulate la o dobândă tip, este constituțională, răspunsul devine în aparență mai dificil deoarece dobânda reprezentă partea dinamică a creanței și reducerea ei sau uniformizarea ar prezenta aspectul că împietăm asupra libertății de contractare a părților. Totuși, în realitate și recalcularea dobânzilor acumulate, după o dobândă tip, intră în teoria impreviziunii alături de recalcularea capitalului, cu condițiunea ca să se ia ca dobândă tip, dobânda normală a pieții de astăzi, spre exemplu 10%.

În adevăr, dobânda mede a pieții la un moment dat fluctuiază sub impulsul a două cauze principale: puterea de producțiune a banului și tendința valorii lui spre creștere sau descreștere.

a.) Când banul produce un câștig mare, procentul zilei se urcă, și invers, fiindcă de fapt o creanță presupune o colaborare între capital și muncă, și o împărțire de câștig. Din punctul de

vedere al datoriilor restante însă, acele cari pe noi ne preocupă astăzi, procentul mare pe această bază a câștigului mare, nu este justificat, fiindcă însăși faptul restanței, al neputinței de plată, dovedește lipsa de câștig mare.

b.) Când situația monetei este nesigură, atunci urcarea dobânzilor pe piață ia caracterul unui echivalent al riscului. Intrucât însă azi riscul se înlătură prin stabilizarea monetară și prin punerea datornicului în situațiunea de a plăti datoriile sale, prin aceasta și dobânzile urcate își pierd rațiunea de a fi.

Situațiunea devenind alta decât aceea în vederea căreia părțile au contractat dobânzi așa de mari, aplicarea principiului impreviziunii poate avea loc fără a se devia dela adevărata intențiune a părților în privința consecințelor contractului. Dacă s'a presupus un câștig mare al banului, acela nu s'a realizat, dacă s'a presupus un *alea*, acela s'a înlăturat.

Putem deci pe baza impreviziunii, să recalculăm dobânzile acumulate cari din cauza procentului exagerat stabilit prin contractul părților, în vederea altor împrejurări economice, azi înlăturate, au atins sume disproportionale.

IV. Legea din 19 Aprilie 1932 s'a dovedit categoric neconstituțională în punctele cari conduc la egalizarea creditorilor pe același plan de îndeștulare, fără considerare la prioritățile ipotecare. Aceasta înseamnă desființarea garanțiilor ipotecare și este o clasică confiscare de drepturi. Dar ce nevoie are legiuitorul de o asemenea măsură? Odată quantumul creanței redus în mod just prin recalculare și plățirea eșalonată pe un timp rațional, dela caz la caz pentru fiecare creanță în parte plățile se vor face la timpurile stabilite prin eșalonare fără nici o prejudiciere a garanțiilor ce însoțesc creanța. În cazul când debitorul nu satisface ratelor de eșalonare la timp, rămânând în restanță spre exemplu, cu două rate, el decade dela beneficiul ce i s'a acordat de a plăti în rate și întreagă creanța recalculată devine exigibilă. Atunci creditorul neplătit poate îndrepta execuția conform dreptului comun și tot conform dreptului comun se va respecta ordinea de preferință ce rezultă din garanțiile ce însoțesc creanțele întregi, creditorii cari în această ordine ajung la îndeștulare privindu-se ca și când creanțele lor nu ar fi fost eșalonate.

Pentru a fi garantați în contra înstrăinărilor viitoare, creditorii pot cere odată cu introducerea acțiunii sau și mai în urmă, prenotarea dreptului lor eventual, pentru realizarea unei ipoteci care va căpăta rang cu data cererii de prenotare, sau dacă datoria deja a fost anunțată la conversiune, cu data cererii de prenotare, sau dacă datoria deja a fost anunțată la conversiune, cu data cererii de conversiune anterioară. Mai simplă este soluțiunea ca odată cu înaintarea acțiunii să se admită execuția de asigurare imobiliară. În modul acesta se respectă drepturile câștigate și se asigură în mod eficace și drepturile creditorilor chiro-

grafari.

V. Cambia este necompatibilă cu orice procedură de asanare. De aci a rezultat dela început lezarea dreptului cambial în ce are el mai esențial: celeritatea și facilitatea de circulațiune. O cambie cu scadența mereu amânată și cu nesiguranța exigibilității, nu mai este cambie. Pentru a pune situațiunea de drept în concordanță cu cea de fapt, trebuie să recunoaștem în mod formal desființarea cambialității cambiilor emise până azi și încadrarea lor în normele dreptului civil comun, evident cu păstrarea garanțiilor personale, totul judecându-se în fond în baza operațiunilor juridice realmente petrecute între părți.

Un lucru este clar, că dacă Statul Român nu voește să recurgă la inflația monetară ci voește să se mențină pe o poziție monetară stabilă, o lege de recalculare a creanțelor pe bazele mai sus expuse, este absolut necesară. Ea reprezintă armonizarea trecutului cu prezentul, face o legătură indispensabilă între trecut, prezent și viitor.

Ce a realizat din aceste desiderate legea nouă de reglementare din 14 Aprilie 1933?

Mai întâi păcătuște prin aceea că este o lege creatoare de privilegii, apoi este foarte complicată cu toate că nu rezolvă decât pasuirea. Multimea categoriilor și excepțiunilor nu este de natură a da autoritate unei regule de drept. Remarcăm anomalia din art. 6 conform căruia debitorii urbani ipotecați beneficiază de moratoriu pe când ceilalți nu, cu alte cuvinte diligența creditorilor cari au obținut garanții reale se întoarce tot în contra creditorilor. Bine este de acel creditor care și-a păstrat creanța chirografară căci lui nu i se poate opune moratoriul.

Din aceste motive legea nouă din 14 Aprilie 1933, nu poate fi considerată decât ca necorespunzătoare situațiunii.

O lege constituțională de asanarea tuturor datoriilor ar consta din următoarele:

Art. 1. — Orice debitor pentru o datorie născută până la data publicării prezentei legi, are dreptul, în orice stadiu al procedurii de judecată sau de executare, să ceară aplicarea asanării asupra creanței în litigiu.

Art. 2. — Orice creditor are dreptul ca, odată cu înaintarea acțiunii sau mai în urmă, să ceară execuție de asigurare asupra imobilelor pârâutului, conformându-se regulilor de drept comun.

Art. 3. — Cererea de asanare are următoarele efecte:

A.) Instanța înaintea căreia s'a propus asanarea va recalcula creanța pe bază de aur. Pentru aceasta:

a.) Va traduce în lei aur toate prestațiunile făcute de creditor sau sumele cu care este obligat debitorul, după cursul oficial al zilei de pres-tare sau de naștere a obligațiunii, și adunând sumele va obține capitalul creanței în lei aur.

b.) Va socoti la acest capital pentru trecut o dobândă de 10% pe an tot în lei aur, oricare ar

fi fost convenția părților.

c) Va traduce toate plățile făcute de debitor în lei aur, după cursul oficial la zilei plății, și adunându-le va stabili suma cu care s'a descărcat debitorul.

Instanța va aduna suma dela a) plus suma dela b) și scăzând suma dela c) va obține valoarea reală a creanței în lei aur. Această valoare o va transpune în lei după cursul oficial dela data publicării prezentei legi formând astfel quantumul creanței în lei.

B.) Instanța va eşalona plata creanței în maximum zece rate anuale egale plătibile cu începere dela 1 Noembrie următor, fără dobândă.

C.) După cererea debitorului Instanța va putea admite o păsuire de plată de 1—5 ani, în care caz creanța se va mări cu o dobândă de 10% pe an, pe timpul de păsuire, iar eşalonarea se va face în atâtea rate anuale egale câți ani rămân disponibili până la împlinirea termenului de zece ani.

Art. 4. — Asanarea se aplică dela caz la caz, pe spețe, la fiecare litigiu separat, după cererea debitorului.

Art. 5. — Neplata a două rate anuale atrage decăderea dela beneficiul eşalonării și exigibilitatea creanței recalculată în întregime sub sancțiunea executiei silite conform dreptului comun.

Art. 6. — În caz de vânzare silită a bunurilor datornicului, toate garanțiile reale își păstrează efectul conform dreptului comun, iar creditorii cari după rangul lor ajung la îndestulare se vor privi ca și când creanțele lor nu ar fi fost eşalonate și păsuite.

Art. 7. — Fac excepție dela aplicarea acestei legi numai taxele și impozitele Statului și autorităților publice sau cu caracter public.

Art. 8. — Banca Națională va publica în termen de o lună un tablou despre valoarea leului la fiecare 15 ale lunilor începând dela 1 Ianuarie 1919 și până la data prezentei legi. Valoarea dela 15 ale unei luni este normativă pentru întreaga lună.

Art. 9. — În cazul când debitorul invoacă beneficiile legii prezente, toate obligațiunile derivând din cambii sau garantate cu cambii emise până la data publicării prezentei legi, se vor judeca în fond ca acțiuni civile de drept comun, cambia putând servi numai ca înscris doveditor.

Judecător la judecătoria Mixtă Turda
LIVIU TECLU

Turda, 10 Iunie 1933.

Jurisprudențe civile

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția I-a
Dec, No. 149. Dos. Nr. 1963/931. Preș. dl. V. Șandor, cons.

Conform art. 32 din legea testamentară, dacă testamentul a fost făcut de testator cumulativ și pentru descendenți și pentru soțul conjugal, ori numai pentru soț sau în lipsa acestuia, numai în

favoarea descendenților direcți, în asemenea cazuri, testamentul pentru a fi considerat valabil, fără aplicare de martori, el trebuie să fie scris în întregime și subscris de testator. Testamentul scris de altul și numai subscris de testator și doi martori este valabil numai când este făcut în împrejurările prevăzute de art. 27., ce nu pot fi admise la împrejurări normale decât, când testamentul este făcut în favoarea soțului și descendenților.

Asupra recursului făcut de văduva Maria Drașoveanu contra deciziei Curții de Apel Cluj S. III No. C. III. 3546/1930, dată în proces cu Petre Drașoveanu;

Având în vedere decizia atacată cu recurs din care se constată că intimatul a chemat în judecată pe recurenta pentru anularea testamentului scris, făcut în favoarea ei, la 11 Iunie 1926, și pentru deschiderea succesiunii legale după soțul ei, def. Ioachim Drașoveanu;

Că Tribunalul Alba S. II-a, prin sentința No. C. 1047/1926—6, a admis acțiunea în parte, iar în urma apelului recurentei și după casarea deciziei Curții de Apel Cluj S. I-a No. C. I. 1727/1928—10, cu trimitere, pentru a stabili dacă testamentul în litigiu a fost scris în întregime și subscris de testator, cum pretindea recurenta în apel, Curtea de Apel Cluj S. III-a prin deciziunea atacată cu recursul de față, a confirmat sentința apelată.

Că pentru a da această soluțiune, Curtea de Apel constată, din depozitiile martorilor audiați de tribunal, că testamentul în litigiu nu este scris în întregime de testator, ci numai subscris și apoi nu cuprinde, pe lângă dispozițiuni în favoarea soției recurenta, și dispozițiuni în favoarea moștenitorilor descendenți direcți, cum cere art. 32 din legea testamentară pentru valabilitatea unui testament privilegiat.

Având în vedere că prin motivul de casare recurenta impută Curții de Apel violarea art. 30 și 32 din legea testamentară și susține că acea Curte greșit a stabilit că testamentul în litigiu nu întrunește condițiunile unui testament privilegiat, deoarece prin faptul că acest testament conține dispozițiuni în favoarea soției testatorului urmează a fi considerat ca testament privilegiat și în acest caz cf. art. 30 comb. cu art. 1 pct. b. este valabil cu prezența a doi martori.

Considerând că, potrivit art. 32 din legea testamentară No. XVI, din 1676, indiferent dacă testamentul a fost făcut de testator cumulativ și pentru descendenți direcți și pentru soțul conjugal, ceiace, în viața practică, se întâmplă mai des, sau dacă eventual a fost făcut în lipsă de descendent numai în favoarea soțului conjugal sau în lipsa acestuia, numai în favoarea descendenților direcți, în tot cazul, pentru a putea beneficia de avantajul legii, de a fi considerat valabil, fără aplicare de martori testamentul trebuie să fie scris în întregime și subscris de testator.

Că dacă testamentul scris de altul și semnat de către testator este valabil în prezența a doi mar-

tori, în cazul când un atare testament a fost întocmit în împrejurările menționate în art. 27 leg. test., o atare dispoziție de favoare nu poate fi însă extinsă și la testamentele făcute în timpuri normale în favoarea soților și descendenților în privința cărora singura derogare este aceea prevăzută de art. 30 după care testamentul trebuia scris în întregime și semnat de testator.

Având în vedere că în speță este necontestat că testamentul în litigiu nu a fost scris în întregime și subscris de testator, ci după dorința acestuia a fost scris de martorul N. Crișanu și abia după ce s'a scris și s'a cetit în fața sa testatorul l'a subscris fără nici o obiecțiune;

Că în asemenea condițiuni nu se poate susține că Curtea de Apel ar fi violat art. 30 și 32 din legea testamentară când a stabilit că acest testament nu întrunește condițiunile cerute de lege penru a putea fi considerat valabil ca un testament privilegiat și în consecință, motivul de casare fiind neintemeiat, recursul urmează a se respinge.

Urmează iscăliturile.

CURTEA DE APEL CLUJ SECȚIA I.

No. 156-51. Președinția Dlui I. Mănescu, președinte
Invalidare de testament. — Nechemarea tuturilor moștenitorilor în proces.

Faptul că moștenitorii reclamantii nu au calitatea de moștenitori conf. legii pentru impozitul progresiv pe succesiuni din 28 Iulie 19321 nu poate forma obiectul excepției prevăzută de art. 180 pct. 6, p. c. fiind o chestie de fond.

Testamentul scris înainte de luarea consimțământului părților de către notarul public. Modificări aduse testamentului cu această ocazie.

Din faptul că un martor nu a cunoscut personal pe notarul public, ci numai din spusele altora și din vedere, nu rezultă că notarul public nu a cunoscut pe martor, așa cum atestă în proces-verbal.

Testamentul verbal. Din faptul că nu se precizează numărul legatarilor nu se poate face cauză de nulitate a testamentului verbal.

Declarația testatorului că ceea ce a spus verbal, dorește să fie testamentul verbal, poate fi făcută în tot timpul cât dictează testamentul său verbal.

Setința Tribunalului prin care s'a respins acțiunea, reclamantii au atacat-o cu apel.

Relativ la petiția de apel a reclamantilor și la contrapetiția părților, precum și la starea cauzei și expunerea ei în sensul și în cadrele propoziției prime a art. 497 din p. c.;

mai departe relativ la decursul dezbaterii apelatorice;

Curtea trimite la conținutul procesului verbal No. ser. 5, dresat în dezbaterii apelatorice.

Reprezentantul părților de rând I și II Pupăza Firona I. Pavel și Purcel Nicolae a cerut respingerea acțiunii în primul rând pe motiv, că secțiunea este rău introdusă, nefiind chemați în

proces toți legatarii; mai departe pârâții de rând I—II în baza art. 180 pct. 6 din p. c. au ridicat excepțiune prohibitivă, cerând încetarea procesului pe motiv că reclamantii nu au drept de actorat nefiind în grad succesibil după defuncta testatoare, legea privitoare la impozitul progresiv pe succesiuni din 28 Iulie 1921, restrângând dreptul de succesiune numai până la al IV-lea grad, ori reclamantii sunt rude dela gradul al patrulea în sus și ca atare înlăturați dela succesiune.

Excepțiunile pârâților de rând I—II sunt neintemeiate.

Martorii testamentari Pop Ioan, Lăcățuș Dumitru, Moldovan Niță, Miron Ioan și Muresan Valeriu, au dovedit că defunctele Pupăza Ana I. Ioan a instituit la testamentul ei verbal legate, a căror beneficiari sunt Pop Civia născ. Mureșan, pârâta de rând III și Pupăza Pavel a Luchi, Pupăza Pavel I. Pavel, Clement Simion și soția, Uieș Ioan, Pop Panfir. Saveta Bodea supranumită Malinaș căsătorită Pavel Coaciu.

Este adevărat, că reclamantii nu au chemat în judecată pe legatarii Pupăza Pavel a Luchii, Pupăza Pavel I. Pavel, Clement Simion și soția Uieș Ioan, Pop Panfir și Saveta Bodea alias Malinas măr. Pavel Coaciu, conform jurisprudenței constante însă nu este necesar, ca în procesul intentat pentru invalidarea testamentului toți interesații să stea în proces. Dacă unul sau altul moștenitor sau legatar n'a fost chemat în proces, în cazul acesta urmarea nechemării în judecată unui moștenitor sau legatar este, că testamentul se va considera valabil față de persoana, care n'a fost chemată în judecată (vezi dec. Curiei R. p. VII. 1948/1915 din 31 August 1915, 5252/1915).

Excepția pârâților de rând I II, că conform legii asupra impozitului progresiv pe succesiuni din 28 Iulie 1921 reclamantii nu sunt moștenitorii legali ai defunctei Pupăza Ana și ca atare nu sunt în drept de a ataca testamentele făcute de testatoare Pupăza Ana, — nu este o excepție prohibitivă, bazată pe art. 180 pct. 6 din p.c.; în urma căreia procesul se va înceta, ci este o excepție în fondul cauzei în urma căreia, dacă este întemeiată, trebuie respinsă acțiunea, deoarece reclamantii au capacitatea de a sta în instanță, căci conform art. 71 din p.c. oricine se poate obliga, prin contract, are capacitatea de a acționa în proces, ori reclamantii se pot obliga prin contract; iar conform art. 70 din p.c. partea poate fi acela, care conform dreptului privat are capacitatea juridică, ori în speță, conform dreptului privat reclamantii au capacitate juridică, ceea ce pârâții nici nu contestă.

Având în vedere, că conform expunerilor congruente ale părților reclamantii Muresan Beva și Muresan Cornelia se găsesc în al cincilea grad de rudenie cu defuncta Pupăza Ana și prin urmare sunt excluși dela dreptul de moștenire: reclamantii acestia nu sunt în drept ca să atace testamentele decedatei.

Având însă în vedere, că reclamantii Bălățici Tănase, Iftina, Vasile, Nicolae și Ioan, ca veri,

primari sunt înrudiți cu decedata Pupă Ana în gradul al patrulea, deci sunt moștenitorii legali ai defunctei și sunt în drept de a ataca testamentele făcute de Pupăza Ana.

La desbaterea apelatorică reclamanții au susținut cererea de apel conform cele din apelul scris sub No. ser. 34 cu excepția, că ei atacă testamentul public numai din motivul, că acesta nu corespunde cerințelor prevăzute de art. 69, 70, 71, 82 din legea XXXV/1874, deci conform art. 68 din legea aceasta, testamentul acesta este nevalabil.

Curtea primește starea de fapt stabilită de Tribunal și adoptă în totul motivele de fapt și de drept ale sentinței atacate, pe care a confirmat-o, adăugând și următoarele considerente.

Având în vedere, că testamentul public cuprins în document notarial Nr. 12 din 1921 după conținutul și forma lui, corespunde cerințelor prevăzute de art. 69, 70, 72 și 82 din legea 35 : 1874;

Având în vedere, că conform art. 335 din pc. actul autentic (documentul public) dacă conform cuprinsului și formei sale se prezintă ca atare, va fi considerat veritabil până la proba contrarie.

În sensul art. 269 din pc. dovedirea cade în sarcina reclamanților, că testamentul public nu corespunde cerințelor prevăzute de art. 69—72 și 82 din legea XXXV : 1874 și în consecință că testamentul cuprins în act notarial conform art. 68 din legea acum amintită nu ar avea puterea și caracterul de testament public. Reclamanții însă n'au dovedit aceasta.

Conform stărei de fapt stabilită de Tribunal în timpul redactării testamentului public, postul de notar Public din Năsăud, fiind vacant, agențele sale le-a îndeplinit d. Dr. Alfred Schiffbaumer notar public din Bistrița ca delegat, care în biroul său din Năsăud, a aplicat în calitate de conducător pe Ioan Șerban, prefect în pensie și pentru rezolvarea lucrărilor de regulă săptămânal, odată a fost la Năsăud. Testatoarea Pupăza Ana, cu câteva zile înainte de 18 Noembrie 1921, data testamentului public, prezentându-se în cancelaria notarului public din Năsăud, înaintea lui Ioan Șerban, acesta din urmă, în absența notarului public Dr. Alfred Schiffbaumer și martorilor testamentari a redactat actul notarial (testamentul public) conform voinței testatoarei, punându-i în vedere, că la 13 Noembrie 1921 să se prezinte din nou în biroul notarial pentru semnarea documentului. În ziua de 18 Noembrie 1921, fiind de față notarul public Dr. Alfred Schiffbaumer, Ioan Șerban, martorele de afacere și de identitate Bosca Valeria născ. Muresan și Rozalia Muresan născ. Muresan și testatoarea Pupăza Ana lui Ioan născută Pop, în prezenta simultană a tuturor, notarul public Dr. Alfred Schiffbaumer a citit și explicat documentul redactat de Ioan Șerban până la partea, care se începe cu cuvintele : „înainte de subscriere cu văduva Ana lui Ioan Pupăza născută Pop modifică testamentul, etc.” care parte cu ocaziunea aceasta a fost dictată de notarul public și scrisă de Ioan Șerban complectându-se

astfel testamentul și respectiv textul lui premergător, conform dorinței testatoarei. După aceasta testatoarea declarând că actul corespunde în toate voinței sale, testamentul adică actul notarial l'a semnat prin punerea degetului pe cruce, iar numele ei, l'a iscălit martora Valeria Boșca născută Muresan și apoi au semnat actul și martorele testamentare, adică de afacere și identitate : Valeria Boșca născută Muresan și Muresan Rozalia născ. Muresan, precum și notarul public.

Martorii Ioan Șerban și Bosca Valeria născută Muresan nu-și aduc aminte că dintre Dr. Alfred Schiffbaumer, notar public, și Ioan Șerban, care a citit și a explicat documentul notarial, afirmă însă hotărât, că ori Dr. Schiffbaumer ori Șerban au citit și au explicat testamentul, iar martora Rozalia Muresan născ. Muresan afirmă hotărât și dovedește că testamentul l'a citit și l'a explicat notarul public Dr. Alfred Schiffbaumer, prin urmare bine tribunalul a stabilit ca fapt, că documentul notarial a fost citit și explicat de notarul public Dr. Alfred Schiffbaumer.

Deși documentul notarial (testamentul public) a fost redactat în parte de Șerban Ioan, totuși având în vedere, că notarul public l'a citit și l'a modificat și l'a complectat în sensul voinței și declarației testatoarei, făcută înaintea lui și și-a însușit partea documentului, care a fost redactat de Ioan Șerban, trebuie să considerăm, că documentul, în care este cuprins testamentul public, a fost redactat în întregime de Dr. Schiffbaumer Alfred, notar public și el a satisfăcut toate formalitățile cuprinse în document.

Articolul 69 din legea XXXV : 1874 prescrie, că la dresarea documentului, notarul public, înainte de a intra în pertractare cu părțile, să se nuziască din toate posibilitățile a-și câștiga convingerea despre capacitatea de dispunere a părților și numai atunci poate proceda la dresarea documentului și anume, dacă în privința aceasta s'a convins deplin, că nu există nici o nedumerire și dacă conform art. 70 din legea sus amintită, prin martori chemați spre acest scop și cunoscuți personal de el, s'a convins despre identitatea părților.

Reclamanții față de conținutul documentului autentic (public) n'au dovedit cu nimic că documentul nu ar corespunde cerințelor susamintite și notarul public nu ar fi satisfăcut obligațiilor sale prevăzute de art. 69-70 din legea XXXV : 1874.

Din împrejurarea, că martora testamentară Bosca Valeria născută Muresan și Muresan Rozalia născ. Muresan, nu au cunoscut în persoană pe d. Dr. Schiffbaumer Alfred, notar public, însă din vedere și din spusele altora l'au cunoscut bine, nu rezultă că notarul public Dr. Schiffbaumer nu ar fi cunoscut pe martorele testamentare, adică martorele de afacere și de identitate Bosca Valeria și Muresan Rozalia ba din contra din textul actului autentic (documentul public) este dovedit că Dl. notar public în persoană a cunoscut pe martorele de afaceri și de identitate.

Având în vedere că actul autentic (documentul notarial) s'a dresat înaintea celor doi martori;

Având în vedere, că reclamantii nici nu afirmă, nici nu dovedesc, că conform art. 72 din legea XXXV:1874 martorele ar fi fost excluse ca să fie martor de afacere și de identitate, deci actul autentic (documentul public) corespunde cerințelor prevăzute de art. 71 și 72 din legea sus-amintită.

Art. 82 din legea XXXV:1874 prevede că în privința testamentelor, ce se vor dresa de notarul public, în afară de cerințele prevăzute pentru documente de notarul public, este necesar, ca: a) testatorul să-și exprime personal ultima sa voință înaintea notarului public; b) în decursul întregii afaceri încontinuu să fie prezenți doi martori sau un alt notar public.

Având în vedere, că conform depoziției martorei Boșca Valeria născ. Mureșan este dovedit faptul că testatoarea vād. Pupăza Ana I. Ioan născută Pop, în prezența notarului public Dr. Schiffbaumer Alfred, a martorelor de afacere și de indentitate, precum și înaintea d-lui Scherban Ioan a manifestat ultima sa voință:

Având în veder, că din împrejurarea aceea, că notarul public Dr. Schiffbaumer Alfred, a modificat și a completat documentul anterior redactat de Ioan Șerban, pe care numai în cazul acela a putut s'o facă, dacă testatoarea a manifestat cu grai viu înaintea lui ultima sa voință, se poate constata că testatoarea și-a exprimat personal ultima sa voință înaintea notarului public;

Având în vedere, că prin depozitia martorilor Ioan Șerban, Boșca Valeria născută Mureșan și Mureșan Rozalia născută Mureșan, este dovedit faptul, că în decursul întregii afaceri încontinuu au fost prezenți doi martori:

deci testamentul public, corespunde cerințelor prevăzute de art. 82 din legea XXXV:1874.

Considerând, că conform acestora, actul autentic corespunde cerințelor cuprinse în art. 69, 70, 71, 72 și 82 din legea acum amintită;

Actul autentic (testamentul public) are putere și caracterul de testament public conform art. 68 din legea sus amintită.

In ce privește testamentul verbal.

Având în vedere, că reclamantii n'au chemat în judecată pe legatar și în consecință testamentul verbal trebuie să-l considerăm ca valabil față de legatar;

Având în vedere, că conform art. 649 din c. c. austriac, moștenitorul universal, în speță pârâta de rând I, Pupăza Flloana este obligată ca să predea legatarilor legatele constituite de testatoare;

Nu privește pe reclamantii și nu pot ataca testamentul verbal pe motiv că între depozitiile martorilor testamentari există o diferență în ce privește persoanele legatarilor.

Este greșită argumentarea reclamantilor, că conform art. 15 din legea XVI:1876 testatorul la sfârșitul declarației sale de ultima voință, trebuie să declare că, voiește a considera declarația făcută

ca testament verbal, deoarece conform textului de lege invocat de ei și conform jurisprudenței constante dezvoltate în jurul art. 15 din legea XVI:1876 testatorul în decursul testării orișicând poate face enunțarea că declarația sa dorește a o considera de testament verbal și dacă decuiusul înainte de testare, a enunțat că testarea sa dorește s'o considere de testament verbal, nu e necesar, că după testamentare să repete această enunțare și e satisfăcută dispozițiunea din art. 15 din legea XVI:1876 dacă testatorul nu ulterior ci anterior enunță, că voiește să facă testament verbal. (vezi decusul 7988/1905, 5156/1903, 371/1913, 5617/1915, 5292/1915.

Având în vedere că toți martorii testamentari Pop Ioan, Lăcătuș Dumitru, Bardene Terente, Moldova Niță, Miron Ioan și Mureșan Valeria în unanimitate au dovedit, că în prezența lor simultană, testatoarea a declarat cu grai viu și mintea întreagă la auzul tuturor, că dorește să întregască testamentul public pe care l'a făcut anterior și după aceasta a enunțat, că toate acele bunuri, despre care n'a dispus în testamentul public le lasă la Pupăza Firona lui Pavel pârâta de rând I, iar prin depozitii, martorelor neinteresati Pop Ioan, Bandane Terente este dovedit, că înaintea declarației expuse mai sus testatoarele a enunțat că vrea să facă un testament verbal.

Testamentul verbal conform motivelor dezvoltate mai sus este valabil;

Pentru aceste motive a trebuit menținută sentința primei instanțe.

Cluj, la 30 Ianuarie 1930.

Președinte: I. Mănescu; ref.: Al. Balas; vot.: Paslariu.

NOTĂ. — Reclamantii și-au retras recursul.

Jurisprudențe procedurale

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția II-a
Dec. civ. No. 646/1932. Președ.: Al. Dem. Oprescu, consilier

Execuția silită asupra întregii averi a moștenitoarei pe baza unei hotărâri obținută contra masei succesoriale. — Apel contra încheerii care a ordonat executarea. — Termenul în care trebuie făcut apelul. Art. 12, 15 și 40 din leg. excep. și 552 p. ci

Asupra recursului introdus de dr. Romulus Fersigan în contra încheerii cu No. C. I. 3140—1931, a Curtii de Apel din Cluj, secția I-a;

Având în vedere că din actele dosarului se constată că, la 13 August 1931, avocatul Romulus Fersigan, a cerut Tribunalului Cluj, secția I-a, să se ordone execuția silită asupra averii întregi a moștenitoarei Olga Dr. Vicaș în baza sentinței definitive No. 1329/1929 a aceluiaș Tribunal, prin care masa succesorală a defunctului inginer Alexandru Dragomir, a fost obligată a plăti onorar avocațial lei 66.000 — capital cu interese de 13%, plus 11.800 cheltueli de judecată arătând totodată că numita moștenitoare și-a vândut averea moștenită doamnei Marietta Ursulescu măritată Dr.

Patean, și invocând dispozițiunile art. 15 din legea execuțională și ale art. 548 pr. c.

Că în ziua de 24 Septembrie 1931, Tribunalul Cluj, în prezența părților pronunțând încheierea No. 1319—1919, prin care se admite execuțiunea silită, la data de 12 Oct. 1931, urmărîta Dr. Olga Vicaș a înaintat prin doi avocați două apeluri deosebite în contra menționatei hotărîri a primei instanțe, cerînd respingerea cererei de execuție; că Curtea de Apel din Cluj S. I, prin încheierea supusă recursului admîtîndu-l casează hotărîrea primei instanțe cu trimitere, respingînd totodată și excepția de tardivitate ridicată de intimatul urmărîtor și anume că apelul s'a introdus peste termenul de 8 zile dela pronunțarea hotărîrii atacate în conf. cu art. 552 pr. c. r. comb. cu art. 15 din legea execuțională.

Avînd în vedere că prin acest motiv recurentul susține că termenul de apel în conf. cu art. 552 al. 2 pr. c., întrucît părțile au fost prezente la pronunțarea hotărîrii, curge din ziua pronunțării și nu dela data comunicării încheierei, întrucît al. ultim al art. 40 din legea LIV: 1912, dispune că în ce privește recursul — apelul — se vor aplica normele procedurii civile, deci prin acest text s'au abrogat dispozițiunile art. 12 din legea execuțională care prevede că termenul căii de atac, curge dela data comunicării încheierei.

Considerînd că în conformitate cu dispozițiunile art. 15 din legea execuțională dacă executentul vîeste execuția directă în contra heredităților și nu asupra bunurilor ce s'au transmis moștenitorilor pentru rezolvarea acestei cereri se va ține desbateră sumară.

Că pentru acest caz special, legea execuțională nu prevede nici un text care să arate data de cînd curge termenul de apel;

— *Avînd în vedere că, prin art. 40 din legea LIV. 1912 se prevede că normele recursului — apelului — întrucît legea nu dispune astfel — vor fi cele ale procedurii civile.*

Că dar aplicîndu-se dreptul comun, și anume art. 552 pr. c. urmează a se decide, că termenul de recurs — apel — în cazul cînd execuțiunea a fost ordonată prin citarea părților și hotărîrea s'a pronunțat în prezența lor este de 8 zile dela pronunțarea și nu dela comunicarea.

Avînd în vedere că în speță se constată că încheierea atacată cu apel deși s'a pronunțat în ziua de 24 Septembrie 1931, totuși apelul a fost introdus la data de 12 Octombrie acelaș an.

Că dar apelul fiind introdus peste termenul de 8 zile dela data pronunțării hotărîrii primei instanțe, Curtea de Apel, trebuia să-l considere tardiv și deci nefăcînd aceasta, a violat textele de mai sus, astfel că acest motiv găsindu-se întemeiat recursul câtă a se admite, casîndu-se încheierea supusă recursului, urmînd a se respinge apelul-recurs — ca tardiv, — fără a mai fi nevoie a se intra în discuție celelate motive.

Apreciînd și asupra cheltuelilor de judecată cerute de recurentul Dr. Romulus Fersigan,

Curtea le fixează la 3000 lei cheltueli de judecată obligînd pe intimată la suportarea lor.

NOTA. — Prezenta decizie a fost provocată de încheierea din 20 Noembrie 1931 a Curții de Apel Cluj, pe care o dăm în întregime mai jos.

România. — Curtea de Apel Cluj, secția I-a.
C. I. 3140—1931.

În cauza de execuție a reclamantului Dr. Romulus Fersigan avocat din Cluj, contra urmărîtei Ilga Dr. Vicaș născută Dragomir domiciliată în Arad pentru suma de 66.000 lei cap și accesorii, urmărîta făcînd recurs contra încheerii Tribunalului Cluj, secția II, Nr. C.1319/1929 din 24 Septembrie 1931;

Curtea deliberînd asupra recursului în ședința de consiliu ținută la 20 Noembrie 1931, a dat următoarea

I n c h e e r e

Admite recursul, casează încheerea Tribunalului cu trimitere, invitînd tribunalul să procedeze din nou în cauză aducînd o nouă hotărîre conform acelar expuse în motivare.

M o t i v e :

În contra încheierei Tribunalului, a făcut recurs urmărîta.

Recursul este în termen deoarece legea execuțională este o lege specială a cărei dispozițiuni referitoare la înmînarea încheerilor și deciziunilor instanțelor nu s'au scos din vigoare nici prin legea LIV. din 1912.

Conform art. 12 din legea execuțională încheierea de ordonarea execuției trebuie înmînată urmărîtului cu ocazia efectuării execuțiunei și dacă urmărîtul nu domiciliază în localitatea unde s'a efectuat execuția în acest caz urmărîtul trebuie încunostiintat prin carte recomandată conform dispozițiunilor art. 25 din legea execuțională.

În speță execuția a fost efectuată la 1 Octombrie 1931 în orașul Cluj, însă fără înmînare legală a urmărîtei conform cu dispozițiunile art. 25 din legea execuțională și recursul înregistrat la Tribunalul Cluj, la 12 Octombrie 1931, și deci avînd în vedere, că termenul de recurs este 8 zile dela comunicare, prin înmînare a încheerii Tribunalului și considerînd că urmărîta domiciliază în orașul Arad, adică, nu în localitatea unde execuția s'a efectuat, Curtea a aflat că recursul urmărîtei este în termen înaintat.

Avînd în vedere că prin sentința definitivă, a Tribunalului Nr. 1319/1929 din 9 Iulie 1929, masa succesorală a defunctului Alexandru Dragomir, reprezentată prin curatorul Dr. Flaviu Laurențiu adv. din Cluj, a fost obligată a plăti reclamantului 66.000 lei onorar advocațial, cu interese 13%, dela 7 Octombrie 1929 și cheltueli 11.800 lei;

Avînd în vedere că în cererea de execuție din 13 August 1930, reclamantul a cerut tribunalului, ordonarea execuțiunei de excontentare în baza art. 15 din legea execuțională asupra averei propriie a moștenitoareii defunctului Olga Vicaș născ.

Dragomir ;

Având în vedere că prin încheierea Nr. C. 1319/929 Secția II, Tribunalul a admis cererea ordonând execuția așa cum a fost cerută.

Având în vedere că în recursul, urmărita susține, că Tribunalul a violat art. 811 C.c.a. și art. 15 din legea execuțională, a comis și exces de putere și eroare grosieră de fapt neluând în considerare, că urmărita a cedat toate drepturile și obligațiile ce-i reveneau în calitate de moștenitoare și că tribunalul a considerat lăsamântul activ.

Considerând că art. 15 din legea execuțională dispune că tribunalul este obligat a stabili în baza dezbaterii ținută asupra cererii de execuție și după administrarea probelor prin hotărâre că execuțiunea în baza dreptului material în vigoare, în contra moștenitorilor în mod direct și nelimitat, are sau n'are loc.

Considerând că cu ocazia dezbaterii din 17 Septembrie 1931, ținută de Tribunal reprezentantul urmăritei a susținut, că urmărita a cedat toate drepturile și obligațiile ce-i reveneau dela defunct, soțieie lui Dr. Pătean din Cluj și deci dela defunctul n'a moștenit nimic și pentru a dovedi acest fapt, a cerut Tribunalului achirarea dosarului lăsamântar.

Considerând că tribunalul nu a admis probațiunea și a ordonat execuția așa cum a fost cerută nemotivând cu nimic încheierea sa.

Așa fiind Tribunalul a violat dispozițiunea art. 15 din legea execuțională aducând astfel o hotărâre casabilă.

Pentru aceste motive s'a hotărât în senzul dispozitivului.

D. c. m. s.

Președinte (vezi opinie separată); Referent: ss. G. Haupt. Votanți: ss. M. Bălășan, ss. I. Predovicu, ss. I. Mureșan; grefier ss. E. Popoviciu.

OPINIE. — Subsemnatul difer de opinia majorității în ce privește tardivitatea apelului ridicată de apelant și sunt de părere a se respinge apelul (recurs) ca tardiv.

M o t i v e

Părerea majorității ar fi juridică pentru cazul dacă nu ne-am găsi în cazul special prevăzut de art. 15 și dacă nu ar fi survenit modificarea legii de execuție, prin legea de punere în aplicare a legii de procedură civilă (Legea LVI—1912).

În adevăr, conform art. 15 ordonarea execuției se face în mod contradictor deci cu citarea părților, nu ca în cazul ordinar de execuție la simpla cerere a părții urmăritoare fără citarea urmăritului.

În afară de aceasta, procedura de apel (recurs) contra înceierilor prin cari se ordonă executarea s'a modificat prin art. 40 din legea LVI-1912 devenind art. 34 din legea de execuție. Acest articol aliniatul ultim zice: cu privire la apel (recurs) se vor aplica normele procedurii civile. În cazul acesta norma de procedură indicată pentru recursul făcut contra înceierilor în general este

prevăzut de art. 552 pr. civilă, potrivit căreia termenul de recurs este de 8 zile, iar în privința momentului de când începe să curgă acest termen decide că dacă încheierea s'a pronunțat în fața părților, momentului începerei termenului este dela pronunțare, iar dacă s'a dat în lipsa părților, este data comunicării. În speță fiind pronunțată încheierea față cu apelantul, apelul (recurs) său este tardiv făcut întrucât s'a înregistrat peste 8 zile și deci trebuie respins ca atare.

Că aceasta a fost intenția legiuitorului, rezultă din excepțiile create prin art. 36 și 40 al III din legea LVI—1912 și din faptul că în nici alt articol sau pentru alte cazuri nu mai prevede termen de recurs, așa că regula generală se impune ca să fie cea prevăzută în art. 552 pr. c'v.

Mănescu, președinte

Se poate agrava pedeapsa în urma apelului făcut de condamnat?

In fapt. Tribunalul Târnava Mare, prin sentința penală No. 13/6/1932, la 20 Octombrie 1932, condamnă pe individul P. G. la 10 zile închisoare corecțională pedeapsă principală și două sute lei amendă pedeapsă secundară, transformabilă în patru zile închisoare, pe baza art. 470 c.p. și art. 91 c. p.

În urma apelului făcut de condamnat, Curtea de Apel Brașov, prin deciziunea penală No. P. II. 2052/8/1932, din 11 Ianuarie 1932, confirmă pe individul P. G., la 80 lei amendă pedeapsă principală și la 200 lei amendă pedeapsă accesorie, care în caz de insolvabilitate se transformă în — 16 — zile închisoare, amenda principală, și în patru zile închisoare, amenda secundară, pe baza art. 470 c. p. și 92 c. p.

Tribunalul Târnava Mică, prin sentința penală No. 336/1932/13, din 4 Noembrie 1932, condamnă pe M. L., la 10 zile închisoare corecțională, pedeapsă secundară, pentru faptul de acuzațiune mincinoasă și enunțare calomnioasă, pronunțând și suspendarea drepturilor politice pe 3 ani.

În urma apelului făcut de condamnat, Curtea de Apel Târgu-Mureș, prin deciziunea penală No. 1410/19/1932 din 30 Martie 1933, aplicând art. 92 c. p. condamnă pe M. L. la 30.000 lei amendă, pedeapsă secundară, pentru faptele incriminate, omite suspendarea drepturilor politice.

In drept. Art. 20 c. p. ard. Genurile pedepșelor sunt :

- 1.) Pedeapsa cu moartea (desfinitată prin Constituție);
- 2.) Temniță grea ;
- 3.) Detențiunea,
- 4.) Recluziunea,
- 5.) Închisoare corecțională,
- 6.) Pedeapsa pecuniară sau amenda.

Pedeapsa pecuniară, va putea fi aplicată ca pedeapsă principală, exclusiv delictelor, iar ca pedeapsă complementară, atât crimelor cât și delic-

telor.

Art. 26 c. p. Pedepsa pecuniară, fie ca pedeapsă principală sau ca pedeapsă complementară, se poate pronunța dela 20 coroane (50 lei) până la 80.000 coroane.

Art. 17 N. p. al 2. Pedepsa pecuniară, nu poate fi pronunțată, în contra unui nevârstnic, nici ca pedeapsă principală, nici ca pedeapsă secundară.

Art. 53 c. p. ard. al. II. „Durata pedensei private de libertate, însă în care a fost transformată pedeapsa pecuniară, nu poate fi mai mare de șase luni, dacă s'a pronunțat ca pedeapsă principală sau mai mare de trei luni, dacă s'a pronunțat ca pedeapsă complementară și în primul caz se va transforma în închisoare corecțională, iar în al doilea, în același gen de pedeapsă privativă de libertate, la care culpabilul a fost condamnat pe lângă pedeapsa pecuniară.

Art. 8 al. 3 c.p. V. R. Amendă dela 26 lei în sus (260) lei leg. am. jud.

Art. 9 p. 2, c. p. V. R. : Amendă dela 5—25 lei (50, leg. am. jud.).

Art. 28 p. 1, c.p. V. R. : Amenda se pronunță sau singură, sau însoțită de o altă pedeapsă, pct. 2 : În caz de nesolvabilitate a condamnatului, amenda se va înlocui cu închisoare, pct. 3 teza I, Mod. prin art. 4 al. I, leg. am. jud., care socoteste 50 lei ziua de închisoare...

teza II, : durata însă a închisoarei, nu va fi în asemenea caz, mai mare de un an.

Art. 28 c.p. V. R. Amenda se pronunță sau singură, sau însoțită cu închisoare polițienească.

al. II mod. prin art. 4 al. I din leg. am. jud. se socoteste 50 lei ziua.

Excepții : Legea C. A. M. art. 92 al. 2, 100 lei amendă se transformă în una zi închisoare.

Legea C. A. M. art. 92 al. 4 : Maximul închisoarei, prin transformarea amendei este șase luni închisoare.

În procedura penală ardeleană, se vorbește despre apel la art. 381—396; — din care menționez articolul 387, alineatul 2, 3, 4 :

Al. 2 : „Apelul făcut din partea acuzatorului, desi în defavoarea acuzatului, va fi totdeauna considerat, ca făcut și în favoarea acuzatului.”

Al. 3 : „Pedeapsa acuzatului, se poate agrava numai în cazul apelului făcut de către acuzator, în defavoarea acuzatului.”

Al. 4 : „Sentința va fi schimbată și în favoarea acuzatului, care n'a făcut apel, dacă împrejurarea care vine în favoarea unui acuzat apelant, se întinde și în favoarea acuzatului neapelant.”

În procedura penală V. Regat, art. 169—172, art. 184, 195—199, 200, 201, 202, 204, conțin dispoziții relativ la apel.

În legea jud. ocoale din Ardeal, art. 547—556.

În legea jud. de ocoale, din vechiul Regat, se vorbește despre apel, la art. 98—104; din care menționez în întregime,

art. 103 : „în asemenea materie, apelul oricărei din părțile cari au figurat la prima instanță, evoacă

că înaintea tribunalului, în ce privește pe partea apelată, întreaga afacere, chiar și acțiunea publică.”

Doctrină, vezi :

1.) Tanoviceanu, ediția I, 501 pag.; ediția II, vol. V, pag. 448, Nr. 763 al. 2 fraza II, cum însă inculpatul nu reprezintă decât un interes propriu, apelul său, nu se poate întoarce în contra sa, și de aceea, instanța de apel, nu poate în apelul inculpatului, să-i agraveze situația.

(reformatio in peius)

Pag. 458, No. 772... evoacă înaintea tribunalului, în ce privește partea apelantă întreaga afacere, chiar și acțiunea publică (art. 103 legea jud. ocol). Casația II, 364 din 2 II 1910.

2.) Ionescu Dolj pag. 309, al. 5, teza I. În acest apel, instanța nu este investită decât în limitele cererilor părților, așa că reformarea hotărârii, nu s'ar putea face, în sens defavorabil apelantului, în urma apelului inculpatului, el poate obtine o achitare, sau diminuarea pedepsei, însă nu i s'ar putea agrava situația.

3.) Jak Constantinescu. — La pag. 63, Nr. 141. Conf. art. 103 leg. jud. de ocoale, partea civilă pune prin apel, în mișcare și acțiunea publică, putându-se face prin acest apel, situație inculpatului mai rea,

și la paginile 66, 67, 174, 175, 176

Jurisprudența, vezi Casația II, No. 66 din 16 Februarie 1873.

.... căci pe de altă parte, violează puterea lucrului judecat, care este un drept câștigat pentru inculpat, prin neapelarea sentinței tribunalului de procuror, iar pe de altă parte, deviază dela principiul general recunoscut, că nimeni nu poate să-și creieze prin apel, o poziție mai grea, decât aceea pe care a avut-o.

Amenda fiind o pedeapsă mai ușoară decât închisoarea, în apel, se poate aplica amendă, care transformată în închisoare, ar putea fi mai mare decât închisoarea pronunțată în prima instanță.

Vezi Tanoviceanu, vol. V. N-rii 177, 1908.1081 și jurisprudența Casatiei Secția II, No. 1253 din 15 Iunie 1906, etc.

Idem No. 66 din 12 Ianuarie 1898. No. 578 din 10 Noembrie 1897. No. 240 din 5 Maiu 1887. No. 1501/1912 : 669, 116.

Fată de cele de mai sus, deciziunea Curtii de Apel Brașov, în coordonare cu jurisprudențele Curtii de Casație, este exact dat, însă față de faptul, că prin ea, în urma apelului făcut, condamnatul P. G., are de făcut închisoare corecțională 20 zile, în loc de 4, și astfel s'a agravat situația, pare a fi discutabilă și rămâne în sarcina unificării, de a rezolva această problemă în drept.

Deciziunea Curtii de Apel Târgu Mureș, am credința că nu este bine dată, de oarece în apel, condamnatul M. L. i s'a agravat situația, dându-i-se amendă secundară 10.000 lei, în loc de 5000 lei, la cât a fost condamnat, de tribunalul jud. Târnava Mică, aceasta față de cele de mai sus, cred că sunt de acord cu toți că nu se poate, deoarece, nici procurorul, nici partea civilă, nu a atacat cu apel sentința tribunalului Târnava Mică.

La deciziunea Curții de Apel Brașov, deși e dată în conf. jurisprudențelor Curții de Casație, este de discutat următoarea chestiune.

În deciziune se spune: "...800 lei principală, 20 Olei secundară"..., care în caz de insolvabilitate, se va transforma în 16 plus 4 zile, închisoare corecțională.

Ori face parte integrantă din deciziune, ipoteza II a insolvabilității, așa că dacă nu plătește, face 20 zile închisoare, în loc de 14 zile, la cât a fost condamnat de tribunalul Târnava Mare, și astfel situația condamnatului, s'a agravat în urma apelului făcut.

În adevăr, că amenda este un gen de pedeapsă mai ușoară, ca închisoarea corecțională, dar să rămână numai amendă.

De aceea credem că, o soluție mai echitabilă, ar fi fost, dacă Curtea de Apel Brașov, aplica o amendă, care transformată în închisoare, să nu fie mai mare, decât închisoarea dată de prima instanță.

La deciziunea Curții de Apel Târgu-Mureș, pare a fi de discutat următoarele:

Prin deciziune, greșit s'a mărit pedeapsa secundară, în urma apelului condamnatului M. L., deși s'a ridicat însă interdicția dreptului politic.

Interdicția drepturilor politice, este de fapt o consecință logică a pedepsei principale și secundare, nu este o pedeapsă, mai ales în Ardeal, unde este lăsată la aprecierea instanței, iar nu ca în vechiul Regat, unde se consideră aplicată, fără discuție, la pedepsele mai mari de 6 luni, date pentru anumite infracțiuni.

Ori, față de acestea, justificarea ce s'ar încerca să se dea mării amenzii secundare, în urma apelului, făcut de inculpat, e complet înlăturată.

De lege ferend.

La unificare, sub articolul, care se va referi la amenziile judecătorești, se va putea adăuga, că în apel, când urmează a se aplica în loc de închisoare amendă, sau, să se dea, o amendă care transformată în închisoare să fie, tot atâtea zile închisoare, la cât a fost condamnat prin prima instanță, sau să se specifice, în sentință sau deciziunea dată în apel, când amenda este așa de mare încât transformată în închisoare, e mai mare decât închisoarea dată în prima instanță, că amenda dată se transformă, în caz de insolvabilitate, în atâtea zile de închisoare la cât a fost pedepsit, în sentința primei instanțe."

Astfel cred, că, s'ar salva principiul general de drept, că condamnatului nu i se poate crea, prin apelul său, o situație mai rea, ca aceea din sentința apelată.

Const. I. Marosin

prim procuror al tribunalului Târnava Mare
cu gradul de Consilier de Curte de Apel

Jurisprudențe penale

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția II-a
Dc. Nr. 485/933. Dos. 6884/932. Preș. Al. D. Opreșcu cons.

Când singuraticile sustracțiuni sunt separate

în timp, atacând drepturi diferite și corespunzând fiecărui fapt o unitate de acțiune, atunci fiecare sustracțiune constituie o infracțiune separată, iar nu în bloc una continuativă.

Având în vedere că acest recurs este declarat de acuzat în scris și în termen dela comunicare și în subsidiar pentru reducerea pedepsei, deci pentru o mai largă aplicare a art. 92 c.p.;

Având în vedere că, în dezvoltarea motivului de casare, recurentul susține că faptele de sustracțiune constituie o singură infracțiune, nu 17, a constatat instanța;

Având în vedere că pentru a condamna pe recurent, Curtea de fond reține în sarcina acestuia o serie de fapte așa cum sunt expuse în sentința apelată;

Considerând că aceste fapt, întrunesc fiecare în parte, elemente de infracțiune și prin urmare constituiesc infracțiunile reținute de inst. de fond și pe temeiul cărora a fost cond. și anume: 3 crime de înșelăciune prev. de art. 50 N.P. 381 p. 2 c.p., una crimă de fals în acte publice prevăzute de art. 391 c.p., 394 c. p. un delict de mituire prevăzut și calificat de art. 465 c.p.; și, 17 crime de sustracțiune în funcțiune, prevăzute și calificate de art. 462 și 463 c.p., iar nu numai o singură crimă de sustracțiune, cum pretinde acuzatul, deoarece *diferitele sustracțiuni fiind separate în timp, atacând drepturi diferite și corespunzând fiecărui fapt o unitate de acțiune, singuraticile fapte de sustracțiune constituiesc fiecare câte o infracțiune independentă, nu în bloc una continuativă*;

Că, de altfel, dacă principial calificarea unui fapt interesează din punctul de vedere al penalității; în speță, de un asemenea interes nici nu poate fi vorba deoarece acuzatul fiind găsit culpabil pe lângă crimele de sustracțiuni și de alte crime 3 crime de înșelăciune, una fals în acte publice și un delict de mituire, art. 99, relativ la cumul, avea să-și primească aplicațiunea în ipoteza chiar că acuzatul s'ar fi făcut vinovat și numai de o singură crimă de sustracțiune, pe lângă celelalte crime;

Că așa și intrucât, art. 92 c.p. a fost aplicat în cauză și pedeapsa pronunțată cu respectarea gradității prevăzută de acest text, o mai largă aplicare a lui nu poate fi cerută de acuzat Inaltei Curți, motivul de casare urmează a fi privit neîntemeiat din ambele puncte de vedere; iar recursul a se respinge;

Jurisprudențe la legi speciale

ROMÂNIA, CURTEA DE APEL CLUJ, Secția I-a
Dos. No. Fisc. 336/932. Președinte: I. Mănescu, președinte
Apel făcut de fisc în interesul contribuabilului.
— Admisibilitate.

Contra deciziunii comisiei de apel prin care s'a respins apelul fiscalului, ca neavând interes, —

a înaintat recurs fiscal, fiindcă acea comisiune numai cu exces de putere, omisiune esențială și violare de lege (art. 30 și 77 din legea pentru unificarea contribuțiilor directe, și art. 209 din instrucțiuni) i-a respins apelul referitor la aplicarea cotei de 11% (inclusiv sporul excepțional) în locul cotei de 13% (inclusiv sporul excepțional), fiind vorba în speță de exploatare agricolă și nu de afacere bancară.

Fiscul este obligat a păstra legalitatea impunerii, deci are drept la căile de atac chiar și în interesul contribuabilului, dacă s'a săvârșit o ilegalitate în detrimentul acestuia.

În consecință recursul găsindu-se fondat, deciziunea atacată cu recurs a trebuit casată, și comisiunea de apel este ținută, ca să discute în privința scăderii cotei.

Preș. sss. I. Mănescu; red. ss. Dr. E. Zacharia; vot. ss. I. Voiescu, gref. ss. Dr. Dobocan.

ROMÂNIA, CURTEA DE APEL CLUJ, Secția I-a
No. Fisc. 1337/1932. Președinția: I. Mănescu, președinte
Legea timbrului. — Taxă succesorală. — Procesul verbal de executare. — Caracterul acestui proces-verbal. — Termenul de declararea deschiderii succesiunii. — Contravenție în caz de nedeclarare în termen. — Constatarea taxei succesoriale, chestie prejudiciată pentru judecarea contravenției. — Deciziunile comisiei centrale a timbrului din Ministerul de Finanțe. — Caracterul acestor decizii.

Contra sentinței Tribunalului, a făcut recurs Administrația Financiară din jud. Hunedoara, cerând casarea sentinței și menținerea procesului verbal de constatare și amendare, din 13 Decembrie 1930, aprobat de Directoratul Ministerial IV. Cluj, Serviciul Finanțelor No. 40.293/1930 din 17 Decembrie 1930, pe motiv că față de procesul verbal al agentului Fiscal, probatorul administrat de Tribunal este inadmisibil și contrar legilor fiscale în vigoare.

Având în vedere, că din actele dela dosarul cauzei rezultă în fapt următoarele:

Prin procesul verbal din 13 Decembrie 1930 a controlorului financiar Ioan Goța, aprobat și de Ministerul de Finanțe, Directoratul Regional IV. Cluj, moștenitorii defunctului au fost impuși la un activ al succesiunii de 65.000 lei la o taxă de moștenire de 2965 lei și la o amendă de 1438 lei pe motiv că nu au făcut în termen declarațiile de deschiderea succesiunii conform art. 59 l. timbrului.

Contra acestui proces verbal de constatarea succesiunii și de amendare au făcut apel la Administrația Financiară Deva, Pipău Aron, Pipău Lucreția văd. Danci Eva, cerând a se evalua la justa sa realitate, activul succesiunii și a fi scutit de amendă.

Administrația Financiară a înaintat dosarul cu apelul Tribunalului Hunedoara și aceasta prin sentința sa No. Ca. 5642/1931 a admis în parte apelul și constată evaluarea la suma de 10.000 lei

și după această sumă urmează a se aplica impozitul de succesiune.

Văzând motivele de recurs;

Considerând că în conformitate cu art. 60, 61 și 62 succesiunile se constată de agenții fiscalului și impunerea se face de funcționarii fiscalului desemnați de Ministerul de Finanțe prin procese verbale vizate de Administrația Financiară;

Aceste procese verbale de constatare și impunerea succesiunii, au caracterul unei hotărâri de prima instanță și se pot ataca cu apel la Administrația financiară, iar apelul este competent să-l judece Comisiunea de Apel pentru așezarea contribuțiilor directe.

Considerând că în conformitate cu art. 59 din legea timbrului, moștenitorii unui decuius sunt obligați în termene de 6 luni dela deschiderea succesiunii să facă declarație la Administrația Financiară competentă, de averea rămasă pe urma defunctului, din momentul morții, cum și partea ce i se cuvine;

Considerând că declararea averii unui decuius, și luarea în primire a averii, legea o consideră ca o contravenție (art. 59 alin. penultim);

Având în vedere, că contravențiile la dispozițiile legii timbrului se constată prin procese verbale dresate de funcționarii fiscalului aprobate de minister direct ori prin delegații;

Considerând că acestor procese verbale legea le dă caracterul unei hotărâri de primă instanță (art. 69) și se pot ataca cu apel înaintea Tribunalului căruia s'a constatat contravențiunea;

Având în vedere că din cele expuse mai sus, rezultă că legea timbrului a stabilit două instanțe în materia succesiunilor una prin care se constată succesiunea și se stabilește impunerea de competența agenților fiscalului cu drept de apel la Comisia de apel pentru așezarea contribuțiilor directe și alta pentru constatarea contravenției în materie succesorală de competența agenților fiscalului, cu apel la Tribunalul locului unde s'a comis contravențiunea;

Din aceste două diferite instanțe investite de legiuitorii cu dreptul de judecată în materie succesorală, rezultă că până ce nu va rămâne definitiv stabilit activul succesiunii și taxa de impunere nu se poate judeca contravențiunea, căci după art. 76 legea timbrului moștenitorul contravenient, urmează a se pedepsi, cu o amendă, până la jumătatea impozitului, care în nici un caz nu poate fi mai mică de 500 lei (cinci sute).

Având în vedere că prin procesul verbal dresat de Ioan Goța, controlor financiar, și aprobat de Administrația Financiară a Jud. Deva, s'a constatat activul succesiunii și s'a stabilit impunerea cum și amenda pentru contravenția comisă, fără ca Comisia de Apel pentru așezarea contribuțiilor directe să judece apelul moștenitorilor relativ la activul succesiunii, pe care l'a atacat ca fiind luat exagerat.

Deci, nefăcându-se dovadă că activul succesiunii a rămas definitiv, Tribunalul nu putea

judeca apelul asupra contravenției imputată moștenitorilor Ion Pipău Aron, Pipău Lucreția și văd. Danci Eva, căci pedeapsa contravenției nu este decât amenda până la jumătatea impozitului succesiunii.

Că așa fiind, Tribunalul numai prin violarea legii a pășit la judecarea apelului asupra contravenției stabilite și aceasta cu atât mai mult, cu cât din dosar se constată că Pipău Aron, Pipău Lucreția și văd. Danci Eva a apelat procesul verbal și în partea în care s'a stabilit activul succesiunii.

Obiecțiunea intimatului — că în conformitate cu Decizia din 13. III. 1930 a Comisiei Centrale a Timbrului competente în materie este Tribunalul care judecă apelul și contra hotărârilor Comisiilor de impunere în materie succesorală și contra proceselor verbale de contravențiune în materie de succesiune.

Curtea nu a luat-o în considerare pe baza următoarelor motive :

E exact în fapt, că Comisia Centrală a timbrului în ședința dela 13 Martie 1930 — a hotărât că Tribunalul e competent să judece apelul contra hotărârii Comisiei anuale în materie de succesiune în iocul Comisiilor de Apel înființate conform art. 98 l. contr. Directe și aceasta pe motiv că judecata contravențiunii în materie succesorală este indisolubil legată de constatarea activului succesoral, căci amenda la care este impus contravenientul fiind concludentă în raport cu taxa succesorală nu se poate judeca decât de una și aceeași instanță, cea investită cu judecata contravențiunilor ;

Având în vedere că legea timbrului din 1927 până la data de 13 Martie 1930, nu a acordat interpretărilor date de Com. Centrală a Timbrului caracterul obligatoriu ;

Că în lipsa unei astfel de dispoziții urmează a cerceta în lumina principiilor de drept ce valabilitate au avizele date de Com. Centrală a timbrului ;

Considerând că după art. 36 și 38 din constituție, o lege nu poate fi interpretată cu drept de autoritate decât numai de puterea legiuitoare și numai după ce se publică legea și regulamentul în chipul hotărât de lege ;

Considerând că, din aceste taxe legiuitorului a pus principiul — că o lege, nu se poate modifica decât prin o lege — de unde deducția că un regulament public ori un aviz al unei autorități publice — care se depărtează de cadrul legii — ori conține dispozițiuni ce modifică legea, nu are valabilitate ;

Având în vedere că, avizul Com. Centrale date la 13 Martie 1930, se depărtează de dispozițiile legii timbrului, căci în locul Comisiilor de Apel pentru așezarea contribuțiilor directe — înstituite ca competente, conform art. 61 legea timbrului de a judeca apelul în materie succeso-

rală a pus ca competent Tribunalul corecțional — prevăzut de art. 71 legea timbrului.

Prin această dispoziție Comisiunea Centrală a timbrului pe lângă că a călcat dispoziția art. 61 legea timbrului, dar a violat și art. 12 din constituție căci în locul judecătorilor legali, indicați de art. 61 leg. timbr. a pus contrar voinței părții recurente altă instanță cu alți judecători, nu cei legali ;

Că așa fiind avizul Com. Centrale este dat cu violarea legii și nefiind obligator, Curtea nu l'a luat în considerare ;

Mai observă Curtea, că prin art. 110 din legea de modificare a legii timbrului din 1 Ianuarie 1932, s'a dat caracter obligator avizelor Com. Centrale a timbrului — după ce vor fi publicate prin Monitorul Oficial și prin instrucțiuni ;

Deci dela această dată avizele urmează a fi considerate ca obligatorii ;

Pentru aceste motive s'a hotărât conform cu dispozitivul.

Președinte : ss. I. Mănescu; rap. ss. C. Filipescu; vot. ss. Al. Balaș, gref. ss. Dr. Dobocan.

INFORMAȚIUNI

La pensée juridique française de 1804 à l'heure présente — Ses variations et ses traits essentiels — par Julien Bonnecase, professeur à la Faculté de Droit de l'Université de Bordeaux, directeur de la Revue générale du droit — 2 vol. (944 pages), Delmas, éditeur, Bordeaux, 1933 (100 fr). — Noua lucrare a d-lui profesor Bonnecase împlinește o mare lacună a literaturii juridice franceze. Pe când gândirea literară și cea filosofică, pentru a ne mărgini numai la ele, dăduseră naștere la numeroase studii de ansamblu, gândirea juridică n'a fost încă privită într-o aceeași lucrare sub toate aspectele sale. Cartea d-lui Bonnecase, primă în acest gen, răspunde în totul acestor exigențe cari, după o aplicare de 129 de ani a Codului Napoleon, deveniseră cu totul imperioase.

În primul volum al lucrării sale dl. prof. Bonnecase analizează, după un plan sistematic și perfect coordonat, toate manifestările gândirii juridice franceze, autori și doctrine, dela 1804 și până în prezent. Punctului de vedere descriptiv din vol. I, îi urmează în vol. II, punctul de vedere critic. Autorul nu neglijează nici unul din aspectele gândirii juridice franceze. Curentele de idei cele mai noi sunt expuse și analizate cu îngrijire, fie că e vorba de dreptul național sau de cel internațional.

Prin originalitatea și complexitatea sa, prin imensul material pe care îl aduce și mai cu seamă prin analiza fină și metodică a autorului, această lucrare prezintă o importanță cu totul deosebită interesând în aceeași măsură pe lectorul străin ca și pe cel francez.

Loc rezervat pentru reclame

BANCA CENTRALA

Intreprinderi industriale fondate și co-interesate :

Industria Sârmei — fabrică de cuie și sârmă în Ghiriș, gara Câmpia-Turzii;

Fabrica de Sticlărie S. A. în Turda

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERȚ S. A. ȘEDIUL CENTRAL CLUJ

~
Filiale : Alba-Iulia, Bistrița, Hăgeș Sibiu, Turda.
~

Capital social 50 milioane, rezerve 20 milioane, depuneri 120 milioane.

A apărut

BULETINUL LEGILOR

care publică legile, regulamentele și instrucțiunile la câteva zile de la publicarea lor oficială sub direcțiunea

dl. I. MĂNESCU

Președinte la Curtea de Apel Cluj

Abonamentul	700 lei anual
Pentru magistrați și avocați	500 „ „

Platibil și în rate de minimum 50 lei

Administrația la Curtea de Apel Cluj